

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 159/25

Люксембург, 18 декември 2025 г.

Решение на Съда по дело C-136/24 P | Hamoudi/Frontex

Иск за обезщетение за вреди срещу Frontex в случай на отблъскване: Съдът защитава правото на ефективен съдебен контрол

Общият съд е трябвало да адаптира тежестта на доказване и да разгледа доказателствата, с които разполага Frontex, за да осигури такъв контрол

Сирийският гражданин г-н Hamoudi твърди, че е бил жертва на отблъскване в Егейско море, след като е слязъл на гръцкия остров Самос, за да поиска убежище през април 2020 г. Според него гръцките власти са го върнали насилствено в морето, докато в ход били две оперативни дейности на Frontex и самолет, опериращ за Frontex, прелетял над мястото на събитието. Той е поискал от Общия съд да осъди Frontex да му изплати обезщетение за претърпените неимуществени вреди. Общият съд е отхвърлил иска му поради липса на убедителни доказателства за неговото присъствие по време на това отблъскване, без да уважи исканията му да разпорежи на Frontex да представи определени документи, с които тази агенция разполага и които могат да подкрепят този иск. Сезиран с жалба, Съдът отменя това решение. Той постановява, че Общият съд е нарушил правото на ефективна съдебна защита на ищеца, като не е приложил правилно правилата, регулиращи тежестта на доказване и събирането на доказателства, в контекста на твърдяно отблъскване, в което е замесена Frontex. Предвид трудността и дори и невъзможността за жертвите на такова отблъскване да съберат убедителни доказателства за него и факта, че е възможно такива доказателства да се намират у Frontex, зачитането на правото на ефективна съдебна защита изисква разместване на тази тежест на доказване. Така, когато ищец или жалбоподател, който твърди, че е жертва на отблъскване, представи достатъчно подробни, конкретни и съгласувани доказателства, които да съставляват начало на доказателство, Общият съд е длъжен да проведе разследване по делото, за да може да прецени истинността на това отблъскване и присъствието на ищеца или жалбоподателя по време на него. Ето защо в конкретния случай Общият съд е трябвало да предприеме мерки, за да получи от Frontex цялата релевантна информация, с която разполага тази агенция. Делото се връща на Общия съд, който трябва да се произнесе отново при спазване на правото на ефективна съдебна защита.

Г-н Alaa Hamoudi, сирийски гражданин, твърди, че на 28 и 29 април 2020 г. е бил жертва на отблъскване. Той твърди, че е част от група от 22 души, които на 28 април 2020 г. са пристигнали на остров Самос в Гърция, за да поискат убежище там. При пристигането им обаче местната полиция конфискувала телефоните им и ги откарала на плажа, откъдето те били принудени да се качат отново на борда и били върнати в морето. На следващия ден кораб на турската брегова охрана е взела тези лица на борда си и ги е прехвърлил в Турция. Според г-н Hamoudi по време на това отблъскване над мястото на събитието няколко пъти прелетял самолет за наблюдение, извършващ полети за Европейската агенция за гранична охрана и брегова охрана (Frontex).

В рамките на иск пред Общия съд на Европейския съюз г-н Hamoudi иска Frontex да бъде осъдена да му изплати обезщетение за неимуществената вреда, която твърди, че е претърпял в резултат на това отблъскване, в което Frontex била замесена. Считайки, че доказателствата, представени от г-н Hamoudi, не доказват по убедителен начин, че той е присъствал по време на това отблъскване и следователно, че е

претърпял вреди в резултат на това, Общият съд¹ е отхвърлил иска му като явно неоснователен, без да уважи исканията на г-н Hamoudi Frontex да бъде задължена да представи определени документи, с които тази агенция разполага и които могат да подкрепят този иск. Тогава г-н Hamoudi подава жалба пред Съда.

В днешното си решение Съдът отменя обжалваното определение и връща делото на Общия съд.

Съдът счита, че Общият съд е нарушил правото на ефективна съдебна защита на г-н Hamoudi, като не е приложил правилно правилата относно тежестта на доказване и събирането на доказателства в контекста на твърдяно отблъскване, в което е участвала Frontex.

Съдът припомня, че като част от европейската гранична и брегова охрана **Frontex** носи правна отговорност за дейностите, които контролира или координира. Освен това, регламентът за Frontex² **задължава** тази агенция **да гарантира спазването на основните права**, както и **принципа на неотблъскване** при тези дейности.

Съдът отбелязва, че **правото на ефективни правни средства за защита**, гарантирано от **член 47 от Хартата**, **би било илюзорно, ако от жертвите на отблъскване** в зона, в която Frontex провежда операции, **се изисква** да докажат с **убедителни доказателства** съществуването на това отблъскване и че са били присъствали по време на него. Всъщност, към момента на събитията тези жертви се намират в особено уязвимо положение, което им позволява много трудно, и дори изключва, събирането на такива доказателства, което би могло да предостави фактически имунитет на Frontex и да застраши ефективната защита на основните права на посочените жертви. Освен това Frontex може да разполага с информация, която позволява да се докаже наличието на отблъскване, като се има предвид задачата ѝ да събира оперативни данни и задължението ѝ да следи за спазването на основните права по време на операциите си.

Ето защо Съдът счита, че правото на ефективна съдебна защита изисква **адаптиране на тежестта на доказване** в смисъл, че лице, което твърди, че е жертва на отблъскване, в което е замесена Frontex, трябва да представи **не убедителни доказателства, а начало на доказателство** за провеждането на това отблъскване и за своето присъствие по време на него. Освен това Съдът счита, че в конкретния случай писмените свидетелски показания на г-н Hamoudi и статия в пресата, в която се разказва за операцията по отблъскване, на която той твърди, че е бил жертва, са достатъчно **подробни, конкретни и съгласувани**, за да съставляват такова начало на доказателство.

Съдът уточнява, че **когато е представено такова начало на доказателство, Общият съд е длъжен да проведе разследване по делото, за да може да прецени истинността** на това отблъскване и на присъствието на жалбоподателя по време на него. Ето защо Общият съд е трябвало да предприеме процесуално-организационни действия или действия по събиране на доказателства, за да получи от Frontex цялата релевантна информация, с която разполага тази агенция, както е поискал г-н Hamoudi.

Поради това Съдът отменя обжалваното определение и връща делото на Общия съд, за да се произнесе отново, като вземе предвид изискванията, произтичащи от правото на ефективна съдебна защита на потенциалните жертви на отблъскване.

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията и определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда само по правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя акта на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан от постановеното от Съда решение по жалбата.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Определение от 13 декември 2023 г., Namoudi/Frontex, [T-136/22](#) (вж. също [Прессъобщение № 188/23](#)).

² [Регламент \(ЕС\) 2019/1896](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 година за европейската гранична и брегова охрана.